

Lekser

Vi har arbeidet i personalet og i skolens plangruppe med temaet lekser og har så langt tenkt følgende: Møhlenpris skole vil fra høsten 2015 prøve ut en ny ordning i forhold til lekser og leksehjelp. I prinsippet ivaretas kompetansemålene fra Kunnskapsløftet i den ordinære undervisningstiden. Lesing er en grunnleggende ferdighet som er en forutsetning for å mestre livet og for å tilegne seg kunnskap. For å sikre at elevene våre blir funksjonelle lesere ønsker vi et tett samarbeid mellom skole og hjem om lesing, særlig på de yngste trinnene. Dette innebærer at foresatte til elevene på 1.-3. trinn oppfordres til å hjelpe sine barn med lesingen og at skolen vil gi veiledning om hvordan dette best kan gjøres. Elevene på 4.-7. trinn ønsker vi å tilby faglig støtte med utgangspunkt i elevenes individuelle behov. De individuelle behovene avklares i samarbeid mellom elev, lærer og foresatte. Dette innebærer at elevene på 4.-7. trinn får mulighet til å arbeide med individuelt tilrettelagte oppgaver noen timer hver uke med faglig veiledning fra skolens pedagoger. Når elevene forlater skolen har de ikke med seg lekser i tradisjonell forstand. Med kunnskap om elevens behov, evner og interesser er det selvsagt mulig for foresatte å gi sine barn ytterligere hjelp på fritiden. Dette er en vurdering som foresatte gjør sammen med sine barn. Ordningen prøves ut høsten 2015 og evalueres deretter slik at det kan gjøres forbedringer.

Trivselsprogrammet

Skolen mener at utvelgelsesprosessen der elevene skal nominere medelever som de mener er egnet, bidrar til en bevisstgjøring om hvor viktig det er å være grei og ha respekt for andre. For å få økt innsikt om dette, vil vi la elevrådet undersøke hvordan programmet og utvelgelsesprosessen oppleves av elevene. Her følger informasjon om trivselsprogrammet og særlig utvelgelsesprosessen:

Trivselsprogrammets mål

- Fremme økt og mer variert lek/aktivitet i storefriminuttene
- Legge til rette for at elever skal kunne bygge gode vennskapsrelasjoner
- Redusere konflikter blant elever
- Fremme verdier som inkludering, vennlighet og respekt

Nominasjonsvalg

På 4.-7. trinn holdes det nominasjonsvalg av trivselsledere to ganger i året. Elevene stemmer anonymt på de i klassen som de mener er vennlige og respektfulle mot andre, og som aldri mobber. De kan stemme på flere, også seg selv. Resultatet fra valget skal aldri presenteres for elevene, det er kun til bruk for læreren.

Læreren følger hovedsakelig resultatene fra valget, men har i visse tilfeller rett til å overstyre elevenes nominasjon. Hvis klassen nominerer elever som læreren mener er involvert i mobbing eller utfrysning, skal læreren utsette elevens kandidatur til neste valgperiode. Dette gjelder for eksempel «negativt populære» elever som har nok venner i klassen til å bli valgt, men som holder enkeltelever utenfor leken. Opplæringslovens paragraf 9a-3, tredje ledd (om skolens psykososiale miljø), pålegger skolene å forhindre mobbing. At elever som legger til rette for trivsel, ikke skal mobbe, er derfor en selvfølge.

Elevene velges for et halvt år av gangen, men kan gjenvelges. For å sikre en rotasjon av vervet, kan læreren også velge å la elever som har vært trivselsledere to ganger på rad, stå over neste periode.

Utover det faktumet at noen elever blir spurt om å være trivselsledere, gis det ingen informasjon om resultatene av nominasjonen, eller om hvor mange stemmer hver enkelt elev fikk. Dette skyldes hovedsakelig en klar forskjell på valg av elevrådsrepresentant og valg av trivselsleder:

Ved valg til elevrådet stiller elevene selv aktivt til valg i klassen, og de er følgelig forberedt på en slik åpen opptelling av stemmer. Denne valgordningen har dog en slagside: Når en populær (eller i noen tilfeller en dominerende eller fryktinngytende elev) signaliserer sitt kandidatur, vil noen elever av beskjedenhet eller usikkerhet vegre seg for å stille som motkandidat. Ved valg av trivselsledere, stiller ingen til valg. Klassens elever kan helt fritt uttrykke hvem i klassen de tror vil passe best til oppdraget som trivselsleder. Deretter blir de nominerte elevene forespurt av læreren om de vil følge klassens ønske. Hvis en nominert elev ikke vil være trivselsleder, spør læreren en annen.

Hvorfor skal hovedkriteriet ved elevenes nominasjon av trivselsledere være at de er «vennlige og respektfulle mot alle andre elever»?

Trivselslederne skal lede lek, noe de får opplæring i på lekekurs. Det er viktig at den som leder leken er tålmodig med andre, og ikke faller for fristelsen til å latterliggjøre dem. En like viktig oppgave som å lede aktivitet, er det å skulle passe på at alle som vil, kommer med i leken. Trivselslederne skal vise omsorg for elever som er lei seg, og de har et særskilt ansvar for å ta seg av de yngste. Trivselslederne skal være sympatiske og trygge punkter i skolegården som de andre elevene lett kan ta kontakt med – uten redsel for å bli avvist eller ertet. På elevens nominasjonslapp står derfor kun dette: Når du stemmer, ber vi deg legge spesiell vekt på at kandidaten er vennlig og respektfull mot alle andre elever.

Dersom vervet som trivselsleder henger såpass høyt at stadig flere elever ønsker seg dette, kan det tenkes at enkelte elever som er i en fase der de plager andre, endrer oppførsel for å kunne bli valgt av de andre i klassen. Dette er en mer langsiktig målsetning om å innføre vennlighet, respekt og inkludering som et ideal blant alle elever - i motsetning til baksnakking, utfrysning og verbal/fysisk mobbing. Slik sett er håpet at nominasjonsprosessen i et lengre perspektiv kan bidra adferdsregulerende på en positiv måte på et større antall elever.

Hvorfor har læreren overstyringsrett?

Mobbing

En trivselsleder skal blant annet støtte yngre elever som føler seg alene eller blir mobbet, og i slike tilfeller kan ikke skolen risikere at utsatte elever opplever et nytt nederlag i møte med trivselslederen. Elever som er inne i en (forhåpentligvis kortvarig) fase der de mobber medelever, kan derfor ikke velges til trivselsledere før de har endret atferd. Opplæringsloven § 9a-3, tredje ledd (om skolens psykososiale miljø) pålegger skolene å forhindre mobbing. At elever som legger til rette for trivsel, ikke kan være fryktet av medelever, er en selvfølge. Vi oppfatter dessverre mobbeforskningen dithen at elever som mobber i mange tilfeller vil benytte sin nye status til å utøve mer negativ makt over andre. En mobbende elev må derfor endre sin adferd før han/hun kan bli trivselsleder.

Dette gjelder også elever som er i en fase der de oppfattes som «negativt populære», dvs. at de har nok venner til å bli nominert, samtidig som de holder enkeltelever konsekvent utenfor. Læreren kan, hvis ønskelig, informere eleven (eventuelt også foreldrene) om bakgrunnen for å utsette den nominerte elevens kandidatur til neste valg.

Samtidig skal ikke noen elever utsettes for diskriminering – f.eks. ved å føle at de er permanent utestengt fra ordningen. Ingen elev kan gjøre noe med sin fortid, men de fleste kan – med skolens, klassens og foreldrenes hjelp – slutte å mobbe eller inngyte frykt hos medelever. Siden læreren ikke skal velge en elev som befinner seg i en fase der han/hun er involvert i mobbing, kan det derfor være lurt å favorisere en slik elev når vedkommende er inne i en god periode.

Mtp. Opplæringslovens punkt om 'diskriminering' har vi innført følgende unntak fra 'mobberegelen': Vervet som trivselsleder kan tilbys elever som har begrenset mulighet til å forstå rekkevidden av sine mobbebehandlinger – og som derfor følges opp av skolen på tilpassede måter, f.eks. med assistent i friminuttene.

Rotasjon

Hovedregelen er at læreren følger elevenes nominasjonsliste. Læreren kan likevel velge å la elever som har vært trivselsledere to ganger på rad stå over neste periode. Læreren kan dermed overprøve elevenes nominasjonsliste når læreren ønsker mer rotasjon/utskiftning enn det nominasjonsprosessen har medført. Antall verv til fordeling i løpet av 4.-7.trinn (med valg hvert halvår) åpner for både rotasjon og mulighet for gjenvalg.

Det er et ønske at flest mulig elever får muligheten til å være trivselsledere. Men å være trivselsleder krever mer enn det å være mobbefri. Trivselsledere skal kunne sette i gang og lede aktivitet, være pliktoppfyllende i forhold til å bære ut og inn lekeutstyr, møte opp på lekestasjonen i rett tid, gi klare og tydelige beskjeder til medelever i leken og varsle voksne dersom noen ødelegger for aktiviteten.

Derfor må ikke målet om mer rotasjon av vervet gå på bekostning av målet om å øke aktivitetsnivået ute i storefriminuttene.

Å gi en elev positiv stimulans

Læreren kan velge å gi en eller flere elever en positiv stimulans. Dette kan skyldes mange ting, f.eks. problemer i hjemmet, opplevelse av lav popularitet, utestengelse eller mobbing. Det kan også skyldes utfordrende diagnoser eller IOPer, evt. andre pedagogiske og/eller psykososiale aspekter. I slike tilfeller kan læreren se helt bort i fra nominasjonsresultatet. Alle tilfeller av særbehandling holdes (i likhet med resultatene av elevnominasjonen) hemmelig.